

[A. Lyngø.]

de overfyldte sygehuse i Grønland og opfordre til, at de allerede foreliggende planer vedrørende sygehusbyggeriet efterhånden realiseres.

Endvidere er det os en glæde at høre statsministeren udtale, at

„regeringen vil fortsætte arbejdet med ophjælpsningen og udbygningen af det grønlandske samfund i takt med rigets økonomiske evne“.

Det er opmuntrende for os at høre disse ord udtalt netop i denne tid, da der forestår flere alvorlige besparelser og nye byrder for det danske folk på grund af den økonomiske situation i landet.

Jeg vil i denne forbindelse gerne i relation til udtalelsen om opbygningen „i takt med rigets økonomiske evne“ minde om, at grundlovsændringen af 1953, hvorved Grønland er optaget som landsdel i Danmark, også har medført forpligtelser i forholdet mellem Danmark og Grønland. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at der yderligere i det foregående år er sket en bemærkelsesværdig historisk begivenhed, nemlig at vi grønlandske repræsentanter sammen med andre danske delegater i De Forenede Nationer har redegjort for den nye tingenes tilstand og henstillet overfor medlemmerne i FN, at Grønlands optagelse som landsdel blev respekteret, og at Danmark fra nu af ophører med at sende kolonirapporter til FN's oplysningskomité vedrørende Grønland. Denne statsretligt betydningsfulde ændring, som vi, Grønlands udsendinge, nu har bekendtgjort for hele verden, medfører, som vi ved, forpligtelser fra dansk og grønlandsk side, og fuldbyrdelsen af disse forpligtelser skal gerne ske efter de nu allerede afstukne planer, altså selv under den vanskelige økonomiske situation i landet med så ringe ændringer som muligt.

Vi grønlændere har fuld tillid til, at regeringen fuldtud vil indfri de løfter, som grundloven har givet det grønlandske folk, og samme tillid har vi til de partier, der er fædre til den nye grundlov, fordi vi ved, at alle nærer samme brændende interesse for Grønlands opbygning. Det er vort håb, at man såvidt muligt ikke slækker på arbejdets effektivitet, selv under økonomiske vanskeligheder, fordi Grønland er den landsdel, der dårligst tåler indskrænkninger i den

nylig startede effektive opbygning sammenlignet med andre landsdele.

Når jeg siger dette ved denne liglighed, er det, fordi jeg ved, at nogle er tilbøjelige til at mene, at de udgifter, der nu ofres på Grønland, er for store i forhold til befolkningstallet, at så og så mange millioner kroner er for stor en udgift til 25 000 mennesker. I Danmark findes der stadig mennesker, der ikke tror på den nuværende fart under nyordningen, mennesker, der ser skævt til f. eks. den tekniske og økonomiske udvikling og opbygning og udgifterne hertil. Det er imidlertid efter min mening forkert at ville se udgifterne i forhold til det nuværende lille indbyggertal. Man skal huske, at Danmark pludselig blev udvidet med ca. 2,2 mill. km², og at den nylig optagne kæmpelandsdel er teknisk og økonomisk underudviklet og kræver de nødvendige ofre, selvom der allerede er sket betydelige fremskridt. I den belysning skal de store udgifter ses, og de foreliggende planer bør godkendes. De er ekspansionsudgifter i en periode, hvor store kolonimagter område-mæssigt indskrænkes og reduceres. Man må regne med, at den store nyindlemmede landsdel bliver Danmark til glæde, men samtidig også i første omgang til byrde, fordi de nødvendige ofre skal bringes.

I dag taler vi ikke om finanslovsforslaget, der endnu ikke er fremsat, og diskussionen om det økonomiske årsbudget skal vente til finanslovdebatten. Jeg vil dog gerne, medens vi behandler den almindelige indrepolitiske situation og arbejdsplan, have lov til at sige yderligere et par ord om Grønland.

Det gamle erhvervsgrundlag, der tidligere har været tilstrækkeligt som økonomisk grundlag for et naturfolk — gamle grønlændere — er ikke mere tilstrækkeligt til at opfylde de krav, tiden stiller til et mere moderne opbygget samfund med hensyn til erhvervsmæssige, økonomiske, sociale, kulturelle og andre problemer, ikke mindst i forholdet til det øvrige Danmark. Vi ved, at alting ikke kan komme på een gang, og at opbygningen skal ske efterhånden, men det må erkendes, at Grønland stadig ligger meget tilbage på næsten alle livets områder.

Fiskeriet er landets bærende erhverv, men fangsten er stadig lille i forhold til befolkningens størrelse og de forhåndenværende muligheder. Grunden hertil er vanskelig-